

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 „ „
Negyedévre . . . . . 2 „ 50 „
Egy hóra . . . . . 1 „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
hirdetések alkú szerinti jutányos áron vételnek fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

A kvóta és Ausztria.

Debreczen. jul. 16.

(k) Ausztriában erősen ütök a vasat a magyar kvóta felemelésére. Ott abban megegyezik minden párt és egyén nézete, hogy ha a kiegyezést meg kell újítani, az csak Ausztriára nézve előnyösebb feltételek mellett lehetséges s a kvóta-aránynak Magyarország terhére leendő 10—12 százalékos felemelése is elsőrendű szükség Ausztriára nézve.

Legalább ezt hangoztatja mindenki. De vajjon csakugyan meggyőződésük-e azoknak az osztrák uraknak, hogy az úgy van, vagy csak ürügyül használják fel arra, hogy tőlünk teljesen elszakadjanak. Mert hiszen Ausztria népei annyira széthuznak, annyira nem akarnak egy kalap alá tartozni, hogy csak a legkisebb impulzus kell már csak, hogy teljesen szétszakadjanak.

Csak a magyar birodalom erőssége az, amely képes együtt tartani azt a népfaj-konglomerátumot, — ha arra nem támaszkodhatnának, — régen szétzüllött volna egészen.

S ezt Ausztriában mindenki tudja, Lueger, a lengyelek, a csehek, a németek, a kormány és az udvar egyaránt. Csakhogy aztán mindenik más szempontból fogja fel.

Lueger és a csehek nyíltan hirdetik — s ez az egyetlen érdemük — hogy ők nem akarnak Magyarországgal közös háztartásban élni, nekik magyar szövetség nem kell, mert látják azt, hogy Magyarország immár észre tért egy kissé s nem engedi magát és vagyonát teljesen oda lapdajátékul az osztrák vezetőkörök szeszélyeinek.

A lengyelek, — azok épen ellenkezőleg fogják fel a helyzetet. Nekik szükségük van a magyar szövetségre, hogy még rosszabb dolguk ne legyen minél a milyen van s ők bizonyára sajnálattal látnák azt amire Magyarország vágyik, hogy kivivjuk teljes állami függetlenségünket, mert azt, hiszik, bár alaptalanul, hogy ez az ő helyzetüknek Ausztriában — ártana.

A németek, — azok meggyőződésből hűvei a kiegyezésnek, olyan őszintén, mint az volt Deák és pártja Magyarországon. De valamint nálunk, — úgy Ausztriában is napról-napra fogy azoknak a száma, akik teljes lelki ösztönből, a meggyőződés erejénél fogva állanak ott a 67-iki államszervezet mellett s még ezeknek lelke is átalakul lassanként s más okokat keres, hogy a kiegyezésben való hitét erősítse. Ezt az okot a szabadelvűségben találták fel a

németek látván azt hogy a Magyarországtól való elszakadás jelszava alatt mindjobban terjed Ausztriában a reakció, azt hirdetik tehát, hogy a szabadelvűséggel van egybefűzve a kiegyezés fenntartásának érdeke s a szabadelvűket hívják fel annak fenntartására, — igaz, hogy vajmi kevés sikerrel.

A kormány, az már az eddigieknél is kevésbé őszinte. Annak szüksége van a kiegyezésre, mert az udvar ugy akarja, — igyekszik is rajta, hogy fennmaradjon, azért, mert nem akarja elereszteni támogatói közül a lengyeleket és a németeket, — de valójában nem bánná, ha felszabadulna is a magyar kormányval közösen cselekvés korlátai alól.

Az udvar, — az aztán csakugyan hűve a kiegyezésnek, de azért, mert annak segélyével módját látja a beolvasztásra törekvés politikájának s erre még elszakadni vágyó klerikális és antiszemita ellenségeinket is felhasználja odaát.

Ha azonban a lelkébe tekint az ember valamennyinek, egy sem tagadhatja meg azt az önzést, hogy ő szeretne ur lenni a többiek felett is.

Ilyen körülmények között nem lehet csodálni, ha odaát minden párt kaczerkodik a kormányval és egymással s az az oka annak, hogy olyan tü-neményes megegyezés van köztük a Magyarországgal megkötésére nézve a kiegyezés alkalmából.

Ha most együtt tekintjük az így elemeire bontott, de a mi megkötésünk célzatában egységes Ausztriát, — látjuk azt, hogy azok, akik akár nyíltan, akár titokban elszakadni szeretnének tőlünk — s ezek közé tartozik ott a kormány is — azok feltétlen többségben vannak.

Kérdjük tehát, vajjon mi készletli arra a magyar kormányt, hogy a gazdasági kiegyezés megújításának szándékához olyan görcsösen ragaszkodjék? Hiszen azok, akikkel tárgyal minden módon kimutatják azt, hogy egy csepp kedvük sincs a megújításra, azért szabnak olyan lehetetlen feltételeket, csak a magyar kormány nem látná azt be?

Hiszen csak nézzük a dolgok folyását. A kormány kihirdette már, hogy a vám- és kereskedelmi szerződést még az idén letárgyalatja s csak a kvóta eldöntését hagyja jövőre. S mi történt?

Alig egy héttel később az osztrák kormány kijelentette, hogy csak úgy megy bele a kiegyezés tárgyalásába s an-

nak a Reichsrath elé vitelebe, ha addig a kvótára nézve is megegyeznek.

Ez pedig szemmel látható lehetlenség, olyan nagy a két bizottság, valamint a két birodalom minden lakosának nézete és követelése között az ellentét. Ennek a követelésnek nem lehet más célja, mint a magyar kormányt a szerződés felbontásába belekényszeríteni.

S a mi kormányunk mégis tárgyal velük; — vak talán, hogy nem látja, vagy fél attól, hogy bekövetkezik a felbontás és meg akarja Ausztriát puhítani?

Az pedig bizonyos, hogy ez a magyar kormány Ausztriát nem fogja megpuhítani, tehát más oka nem lehet, minthogy fél.

Hát csak hadd féljen, mi nem félünk, mert tudjuk azt, hogy Magyarország csak önálló vámtérség és teljes állami függetlenség mellett lehet nagygyá s állunk a követelések elébe!

A kiegyezési tárgyalások. Tegnap Jósika Samu br, a király személye körüli miniszter a kiegyezési tárgyalások ügyében Bécsbe utazott Banffy báró, Lukács László, Darányi Ignác és Dániel Ernő miniszterek pedig részben a tegnapi nap folyamán utaztak ugyancsak Bécsbe, részben pedig az éjeli vonatokkal utaztak el. A miniszterek mindannyian a bécsi magyar palotában szálltak meg és ma délelőtt kezdték meg a folytatódó tárgyalást.

Bizalom Prónay Dezső bárónak. A Prónay Dezső báró ellen irányult támadások egymásután szólaltatják meg az ág. ev. egyházakat, melyek sietnek legteljesebb bizalmuknak kifejezést adni az egyetemes főfelügyelő személye iránt. Ma az ab. szántói ág. ev. egyház jegyzőkönyvi kivonatát vettük és adjuk közre: Az ab. szántói ág. hitv. ev. egyháznak 1896. jul. 12-én Rogmann András t. felügyelő és Czékus László lelkész elnöklete alatt megtartott közgyűlésének a jegyzőkönyvéből: 1. Lelkész előadván, hogy a mindnyájunk által tisztelt egyetemes egyházi felügyelőnk személyét a főrendiházban tartott ismeretes beszéde miatt egyházi téren is annyira támadják; hogy mint hírlik, egyetemes felügyelőnk e miatt kitűnően betöltött díszes állásáról is lemondani készül, a mi csapás lenne egyházunkra nézve, indítványozza, hogy mai közgyűlésünk szavazzon bizalmat egyetemes felügyelőnknek. Mire az egyházi közgyűlés egyhangulag kijelenti, hogy szeretve tisztelt egyetemes egyházi felügyelőnknek, méltóságos báró Prónay Dezső urnak, a főrendiházban tartott, szívünkbe ölfakadó, s a magyarnép hamisítatlan érzelmeit kifejező ismeretes beszéde miatt az egyház itéren személye ellen intézett támadásokat nem helyesli, s az ev. egyházainknál el-

évülhetetlen érdemeket szerzett egyetemes egyházi felügyelőnk személye és működése iránt tántoríthatatlan bizalommal viseltetik. Bogmanna András s. k. t. felügyelő. Czékus László s. k. ev. lelkész. Majtmanszky Lajos s. k. egyházi jegyző. (P. H.)

KÜLFÖLD.

Az olasz kormány megalakítása. A Stefani-ügynökség szerint a király a következő új miniszteri névsort hagyta jóvá: Rudini márkai miniszterelnök, belügy és ideiglenesen külügy; Brin tengerészeti; Luigi Pellona hadügy; Costa igazságügy; Branca pénzügy; Luzzatti kincstár; Prinetti Gyula közmunka; Gianturco közoktatásügy; Giucardi földművelés; Sineo Emil posta- és táviróügy és Codronechi (szicíliai biztos) tárca nélküli miniszter. A parlamentet az új kormány július 21-ikére hivatja egybe. A külügyminiszteri tárczát Visconti Venosta-nak ajánlották föl, ki ezt késznek nyilatkozott elfogadni és ki Sondribót ma Rómába érkezett.

Direttore Kossuth.

(Beszélgetés Kossuth Lajos Tódorral.)

Nápoly, július 12.

A Fővárosi Lapok egy munkatársa felkereste Nápolyban Kossuth Lajos Tódort, kivel beszélgetést folytatott. A F. L. a következőkben számol be a nagyérdemű látogatásról:

A Hotel Vezuio-ban lakom s ha első emeleti erkélyemről kinezek a tengerre, látom egyuttal a füstölő Vezuvot és a Santa Lucia egész népies szeczenieráját.

Egyébként zárva találtam a San Carloszínházat, nemkülönben a Mercadente-t és Nápolynak meg vagy tíz muzsa templomát. Estémet így a Pulcinella mókáinál töltöttem, de ezekről inkább máskor.

Tartogatott Nápoly számomra egy más kedves meglepetést: Kossuth Lajos Tivadart, a kinek itt teljes hivatali czime: Direttore delle Strade ferrate del Mediterraneo. Nagyon örül-

tem, mikor meghallottam, hogy ugyanabban a szállóban lakik, a melyben én és pedig éppen fölöttem.

Meglátogattam és vagy két óra hosszat beszélgettünk régi és új hazáról. És nem tudtam elfojtani bámulatomat, mennyire tájékozott detail-kérdésekben, sőt intimitásokban is — minden iránt, mi nálunk történik.

Beszélgetett a kiállításról, a melyet csak októberben fog megnézhetni, a mikor is Budapestre jön, és ennek kapcsán elmondta mely hibák azok, a melyeket, nezete szerint a kormány a millennium megünneplésénél elkövetett. A kabinet minden egyes tagjairól meg van az erős ítélete, de még inkább parlamentünk valamennyi pártjáról és ezek vezérférfiáról. Sorra elővette Széll Kálmánt, Tiszát, és ennek legutóbbi nagyváradi beszédét, Bánffy-t, Wlassicsot, Apponyit, Zichy Nándort, Eötvöst, Ugrott, Barthát.

Sejti, hogy kik a jövő emberei, hogy kik következnek ezután; és érdekes kombinációi vannak arra nézve, hogy minő lesz a pártok számaránya az új választások után. Személyes természetű megjegyzései persze diszkreczió alá tartoznak, de mondhatom, eles és egyetemes körültekintése, és ítéletének szuverén biztonsága egyenesen frappáns. A mellett gondolkodásában és kritikájában a milyen önálló és szigorú, olyan nobilis is.

A néppártot nagyon veszedelmesnek tartja: a kormánypárt, ha nem is fejt ki kellőleg a nemzeti eszmét, de legalább nem bontja szét. Csudálkozik azon, hogy a vám- és bankkérdésben Magyarország nem lép föl teljes autonóm erőlyvel és nem rendezkedik be önállóan. A általános választói jognak — a melyet most nálunk isfölvettek — nem barátja. Olaszországban sem pártolná ezt — úgy mond — föltéve, hogy egyáltalán foglalkoznak itt politikával, mert belekerülne a kamarába három veszedelmes elem: a szocialista, a klerikális és az autonomistikus elem.

A magyar vidéki váresok statisztikai viszonyait majdnem úgy ismeri, mint Körösi József. Új középületeinknek pedig a melyeknek monumentális voltától el van ragadtatva, elhozza a képeit.

A napokban várja Nápolyba bátyját, Kossuth Ferenczet, akinek — tudja mily rengeteg dolga van a pártban, és a válaszások előtt még sokkal több lesz. Bár mind a két Kossuth sokat, igen sokat dolgozik, rendkívül sűrűn leveleznek és minden lehetőről értesítik egymást.

Engem érthető büszkeséggel töltött el, mikor tapasztaltam, mily tisztelet és szeretet veszi körül Kossuth Lajos Tivadart Nápoly elsőkelő társa ágában. A kiket csak érintkeztem e körökből, mind úgy beszéltek róla, mint városuk kimagasló notabilitásáról.

De a mellett, hogy irodájában — a Museo Nazionale-val szemközt — mint vasut-igazgató egész nap, kivéve tizenkettőtől két óráig, komoly, nagy jelentőségű munkát végez, érdeklődik minden iránt. Sokat beszélt nekem főleg kedvencz világomról és szűkebb mester-ségemről: a művészetekről, a melyeknek jelenlegi állapota Olaszországban, nevezetesen Nápolyban éppen nem kedvező.

Egy érdekes archaeologiai és heraldika fölfedezést is tett, a melyre, tudva, hogy Nápolyból Rómába megyek, fölhitva figyelmemet, a monte-casinoi benczés kolostorban ugyanis, a merre csak járt, mindenütt a hármashegyvet és a kettős keresztet látta. Mikor azt mondta a kolostorbelieknek, hogy hisz ez a magyar czimer, ők tagadólag rázták fejüket:

— Nem, ez a benczés-rend czimere már ezer esztendő óta.

Kossuth azt hiszi, hogy valamint az Anjouk liliomai is egyházi eredetűek, úgy a magyar czimer említett részének is a benczés vend czimere szolgált eredeti forrásul, talán a pannonhalmi benczés apátság révén.

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

Szerkesztői üzenetre.

Jó a parancs.
Hogy gyakrabban daloljak;
Látszik bizony,
Kelete van dalomnak.
Csakhogy aztán,
Hogy azt meg is fizetnék,
Azt egy szóval,
De egygyel sem izenték.

Nem kell félni!

Nem félek én kard-, pisztolytul,
Csak a kicsi szállómolytul;
Ha megeszi az a szállót,
Mit iszunk mi szegény költők?

No de biztat Rózeneczvájg ur,
Kihunyorit a boltjából:
— Boltja előtt a víz ott foly —
Nem kell félni, — mindig lesz bor!

Igmándi Miklós.

Potya-Efendi.

Irta: Delavrancea.

(Folytatás.)

Fordította: Szabó Nándor.
S Potya-Efendi szakálát simotva, így szokott válaszolni:
— Olyannak kell a világnak lennie, a milyen, s minden embernek olyannak, a mint

Allah lennie engedte. Volt egyszer Stambulban egy sánta, ez folyvást imádkozott, sokszor éjfélig is, hogy nőne meg a lába. Végre megharagudott Allah, hírül adta almában, hogy megnőtt a lába. Jó kedvvel ébredt fel az ember, leugrott a kerevetről, de hozzá lévén szokva rövidebb lábával mélyebben lépni, hirtelen támaszkodott reá, lába kifeszamodott, elesett s betörte az orrát. Tíz évig imádkozott Allahhoz, hogy nevelje meg ismét az orrát s rövidítse inkább a lábát. Végre egy éjjel azt almodja, hogy megnőtt az orra s megrövidült a lába. Mikor felébredt megtapogatta az orrát s az teljesen ép volt; sietett is magát a tükörbe megnezni, de rosszul lépett, el-sett s kitörte jobb karját válltól. Nem tudott már e kezével többé sem emelni, sem pedig valamit megfogni. S ettől fogva folyvást imádkozott Istenhez, adná vissza kezét s venné el inkább orrát. Sok éven keresztül érinté homlokával a földet s imádkozott csonka kezéért. Egy éjjel megjelent álmban a prófeta, helyre igazítá kezét s megcsönkítá orrát. Másnap észre veszi, hogy mozgathatja kezét, s örömeben megszegi a törvényt s a jó szokást, — nagyott iszik, elmegy a tengerparthoz, hasra fekszik s megragadja jobb kezével egy bárka köteleit; rántja, rántja a köteleit, de elalszik s a kötél a kezében maradt.

Mikor felébredt, a bárka már elindult volt s ő a hullámok között találta magát. — Alahh! inkább kéz nélkül, de orral! kiáltotta. S orra azonnal helyére nőtt, keze elszibadt s nem tudván többé a köteleit kezével megszorítani, alámerült a tenger elfedte s ő

odaveszett sántán, csonkán, de gyönyörű szép orral.

Igy szokott mesélni a vak, s mikor kilégitett hallgatóit. — mindnyájan kiáltják: «Egy ingyen kávét Potya-Efendinek! Eljen Elendi, ime egy ingyen lira gyermekeid és feleséged számára. Egy ingyen selyem-turbán legnagyobb fiad számára.

Potyára evett, potyára ivott, potyáva gyűjtött pénzt, s kincse lassan, de folyvást szaporodott; s mivel egymásután temette el a kertbeli gésztenyefa tövével a lirakkal tele korsókat, annyira meggazdagodott, — hogy szülő-városában egyike volt a leggazdagabb törököknek. Mikor aztán jó kedvében volt, — végig tapogatta fiainak és leányainak fejét, s megcsönkítá őket, mondogatta:

Ibrahim fiam, a legnagyobb árboezuhajót veszem meg neked, s neked Munaah egy egész ménest veszek; titeket leányaim ferjhez adlak szép és gazdag pasákhoz, — de ingyen adjatok kávét, ingyen adjatok ételt, ruházatot és pénzt mindazoknak, kik horgás bittal keresik az utat, mindazoknak, kikre nézve a világ, a benne létezéssel együtt — örökös mély sötétségben uszik.

S boldog volt Potya-Efendi, ha kezével végig simogatta leányainak haját, ha megpödrökhette fiainak vékony bajuszát, ha rendre kérdezhetette őket s azok szokás szerint felel-

hettek:

- Melyik magas közületek?
- Ibrahim,
- Melyik a barna?
- Munaah.
- Melyik a tüzes szemű?

Ha Kossuth Lajos Tivadar őszkor ellátogat hozzánk, úgy azok, a kiknek idáig még nem volt alkalmuk vele megismerkedni, egy nagyon érdekes emberrel fognak kezet szorítani.

Molnár Géza.

Két bünvádi törvényjavaslat.

Debreczen, július 16.

Az igazságügyi minisztérium két nagyfontosságú törvényjavaslatot készített és bocsátott nyilvános bírálatra, — melyek hivatva vannak egész büntető törvénykezésünket átalakítani. A bünvádi eljárás a képviselőházban megrekedt, de ha jó az Isten, szeptember hónapjában napirendre kerülhet, legalább ezt mondták. Ennek kiegészítésül szolgálja: **A z e s k ü d t b í r ó s á g o k s z e r v e z é s é r ől s a z u t á n A b ü n v á d i p e r r e n d t a r t á s é l e t b e l é p t e t é s é r ől s z ó l ó u j t ö r v é n y j a v a s l a t.**

I.

Az esküdtbírók szervezését rövid 35 szakaszban intézik el. Állni fog a bíróság, miként a sajtóügyeknél, egy elnökből, két bíróból és 12 esküdtből. Elnök a törvényszék elnöke, esetleg más bíró, kit a kir. tábla jelöl ki, a bíróságot pedig a törvényszéki elnök jelöli ki. Esküdt csak magyar honos lehet, ha nagykoru, a magyar nyelvet érti, írni és olvasni tud, tíz forint adót fizet, vagy értelmi kvalifikációval bír. — Ki van zárva az esküdték jegyzékéből, ki becstelent, büntetett vagy vétségért el volt ítélve, kinek politikai jogai felfüggesztettek, ki el van zárva, vagy föltétlen szabadságon van, ki bünvádi eljárás vagy csőd alatt áll, ki testi vagy szellemi fogyatkozásban szenved. S nem lehet esküdt az sem, ki nap-számos vagy szolgá, tényleges katoná, rendőri közeg, gyakorló bíró, vagy ügyész. Fölmentést kérhetnek az országgyűlés tagjai, a lelkészek, orvosok, gyógyszereszek, heven éves aggyastánok s a ki a múlt évben esküdt volt.

Fontos, hogy ki állítja össze s miként a névjegyzékét, mert ennek politikai jelentősége is lehet, a községi képviselőtestületnek két kiküldöttjével a polgármester, kerületi elöljáró vagy községi bíró. Az egyik kiküldött mindig a községi jegyző. Ezek összeírják az összes jo-

gosult férfiak névjegyzékét, korát, állását, lakását, foglalkozását, iskoláit, adóját, — nyelv ismereteit és anyanyelvét, tehát nemzetiségét.

Ez az esküdték alaprajstoma, mely október első felében közszemlére kitétetik s ellene főlészóalások tételhetnek. Emez alaprajstromot november elsejéig be kell terjeszteni a főlészóalások hivatalhoz, ki az egyik példányt megtartja, a másikat a hónap közepéig a törvényszéki elnöknek küldi be, még pedig egy kíséreléssel, melyben megvannak jelölve azok, kiket a főlészóalások, a polgármester vagy kerületi elöljáró kiválóan alkalmasoknak ítél az esküdtégre. Ugyanazok a főlészóalásokra észrevételeit beterjesztik, esetleg pótló jelentéseket küldenek be. Ez előzmények után november második felében a törvényszéki elnök három bíróval és három városi tanácsossal vagy főlészóalások bizottsági ülést tart, mely szavazattöbbséggel határoz, az alaprajstromokat kiigazítja, az adatokat megtagadókat, vagy valótlán adatokat bemondókat 200 koronáig pénzbírással bünteti. Mikor az alaprajstromokat a bizottság revideálta s velők elkészült, következik az esküdték kiválasztása a következő évre oly számban, a miként ezt a kerületre nézve az igazságügyi miniszter rendeletben megállapítja.

Ezt a kiválasztást december elején a törvényszéki tanács és négy bíró végzi. Így készülnek az évi lajstromok, egy főlajstrom az esküdtékről, egy külön a helyettes esküdtékről. — Ezek kinyomatnak és elküldendők az itélőtábla elnökének, a főlészóalások, az esküdtbírói kerület királyi ügyésznek, ügyvédi kamaráknak, polgármestereknek és községi bíráknak. Ezeknek azért, hogy ha haláleset fordulna elő, ezt bejelentsek. Minden ülészakra, melyek számát és idejét az igazságügyminiszter határozza meg, 30 esküdt és 10 helyettes sorolattik ki a főlajstromból. Közeli rokonok vagy szerrelati viszonyban lévők, nem lehetnek egy-szerre esküdték.

Az esküdtéknek, kik nem laknak a bíróság helyén, napidíj és uti költség jár. A ki ki az idézésben kitelt időre elkésve jelenik meg, 200 koronáig elmarasztalható, 10—1000 koronáig büntetendő az esküdt, ki az idézésre meg nem jelent, vagy az ülésből elnöki engedelem nélkül eltávozott. Ismétlés esetében a büntetés súlyosbitandó. Fölmenthető, ha alapos okkal kimentette magát, de ha valótlán okot ho-

zott fel, avagy az esküt, vagy fogadást megtagadja, ezért 50—1000 koronáig lesz büntetendő. És ha kötelességmulasztás miatt a főtárgyalást ismételni, vagy elnapolni kellett, az esküdt az ebből származó költségekben is elmarasztalandó. A bíróság ezeket a büntetéseket bizonyító eljárás nélkül szabja meg, de végzése ellen egy foku felfolyamodásnak felfüggesztő hatállyal hely adatik. E pénzbüntetések elzárásra is átváltoztathatók.

Az ülészak 15 napig tarthat, rendkívüli ülészak is elrendelhető, esetleg az esküdtbíró más helyen is tarthatja üléseit. Az igazságügyi miniszter rendeli el, hogy ha több törvényszék területe egy esküdtbírói kerületben foglaltatik és hogy hol legyen ennek székhelye.

Az igazságügyi és belügyi miniszterek intézkednek, hogy a bünvádi perrendtartás életbe lépésétől az esküdtbírók meg legyenek alakítva.

II.

A bünvádi perrendtartás életbe lépésétől 32 szakaszban állapítja meg a következőket:

Kiterjed a bünvádi perrendtartás esküdtbírók hatálya egész Magyarországra Horvátország kivételével, életbe lépését a miniszter rendelettel hozza nyilvánosságra. A megindított bünvádi pereket is az új eljárás szerint kell folytatni, kivéve, ha megszüntető, vád alá helyező vagy főtárgyalásra idéző határozat van hozva, mely esetekben a perek az eddigi eljárás szerint fejeződnek be. A büntetések is a határnaptól kezdve az új perrendtartás szerint hajthatók végre.

A királyi törvényszék vadtanácsa az elnökből és két bíróból áll. Ügyészségi megbízottá kinevezhető, a ki jogi kvalifikációval bír, kivéve, ha a bíróság vagy az ügyészség tagjaival rokonsági viszonyban áll. Az ügyészségi megbízottat a királyi főügyész nevezi ki, minden járásbíróshoz csak egyet, vagy több járásbíróshoz is ugyanaz, ügyészségi joggyakorlatot is kiküldhet, mint megbízottat. Az ügyészségi megbízott hivatali esküt tesz le, rendes fizetést nem huz, megfelelő jutalomban részesítendő, a királyi ügyésznek van alárendelve. Mig elegendő ügyészségi megbízott nem lesz kinevezhető, annak jelentése nélkül is meg tartó a tárgyalás az eddigi eljárási szabályok szerint.

— Zuleika.
— Melyiknek szeme olyan, mint a mély és csendes tenger?

— Fatimeé, atyánk, Fatimeé legszebb leánya azon atyának, ki őt nem láthatja.

— Allah lásson benneteket helyettem, gyermekeim, hogy potyára adhattok ételt, italt, ruházatot és pénzt mindazoknak, — kik nem láthatnak benneteket.

S örömben kezei közé veszi gyermekeinek fejét egyenkint, s világtalan szemeit arcaikra irányítva, így szól külön-külön mindenikhez:

— Ibrahim atyámhoz hasonlít, Munaah hozzám és Zuleika anyámhoz s Fatimeé olyan lehet, mint volt anyja akkor, mikor először szoritott kezem velem, Megmondotta nekem a török pap, (tudós) milyen szép, én pedig tudom milyen jó.

A jó öreg felesége ilyenkor sirt örömben s megsugá gyermekeinek, hogy atyjuk, folytonosan tapogatvan őket mindeniket eltalálta, kihez hasonlít.

Egy napon azonban vége lett — ha csak rövid időre is — Potya-Efendi boldogságának.

Mint rendesen, ez alkalommal is elment a kertje végén levő gesztenyefához, s tapogatván a helyet, hol kincseit elárta, csakis mély gödrökre akadt. Valaki utána lesett s ellopta a pénzzel telt korsókat. S az öreg, emelt kezekkel így kiáltott fel:

— Allah! először óhajtom most, hogy újra meggyujtsd szemeim világát! Allah, esküszöm: megismerem, ha megláthatom!

A megijedt gyermekek atyjukhoz futot-

tak, az öreg pedig, a nélkül, hogy ők valamit is értettek volna belőle, így szóla:

— Azok, kik látnak, ne ragaszkodjanak azokhoz, kik nem látnak! Tegnap megéreztem azt, ki engem látott; megállottam és mondtam: azok, kik látnak, birhatják azoknak kincseit, kik nem látnak; de a kik nem látnak, soha sem birhatják azoknak a kincseit, kik látnak! S az illető megállott, semmit sem hallottam többé, de mintha folyvást szivemre lépett volna valaki; léptet nem hallottam már, de fájtak; éreztem azokat hátgerinczemen. fejem tetején, sőt mélyebben, mélyebben lelkembe sülyedni.

S kiabálni kezdett az öreg s a levegőben fenyegetőzni hosszú, sima, horgas botjával.

— Ibrahim, elsülyedt a hajód! Munaah, szétfutott a ménesed! Zulejka, Fatime, pasáitok szolgálak a pasák szolgálainál! Ibrahim, vezess a kávéházba s ne kerüld sem a sarat, sem a gödröket!

A mikor Potya-Efendi belépett a kávéházba, hahótával kezdte nevetni mindnyájan, kik szerették, mondták:

— Eljen Efendi! — Rég nem beszélte el nekünk valami tréfás dolgot. — Tudj meg, ha jól megneveztessz: szegényen jöttél, de mint gazdag ember fogsz hazamenni.

— Ugy van, — felelé az öreg, — úgy van s az én adomám ign kezdődik: igaz emberek a vakok!

— De hát a nem vakok? — kérdé egy öregebb török.

— A kik nem vakok? — szól Potya-Efendi nevetést szinelve, — azok olyanok,

mint Allah: adnak is, vesznek is; a gazdag embert szegénynyé szedik rövid idő alatt, sőt néha, — mint épen Allah is — a szülőt ütik s a gyermeket találják! Az én gyermekeimnek nem kell aggódnok, mert kertemben nemesek egy fának vannak korszói; melyből gyökerei ikatnak.

A vak nevetni kezdett s a törökök közül az egyik, a ki nem rég óta tartózkodott a városban, elpirult és sutogva szóla:

— Megtébolyodott szegény öreg!

Aztan azokhoz fordult, kik sárga, hosszufülű ibrikben a kávé főzték és mondaná:

— Egy potya-kávé Potya-Efendinek!

Potya-Efendi soha se hallotta volt ezt a hangot; figyelt.

S a mint elkezdette a kávé szürcsölni; fulladozik, köhög s a kávénak felet magára önti; aztan lassan az asztalra teszi a csészét s a kávé-gyerekeknek így szól:

— Vezess ahoz, a ki megajándékozott, meg akarom köszönni.

A gyermek megfogta a karját s oda vezette. A vak kinyújtá kezét, a másik pedig, irul-pirul s reszkette nyujtja oda a magáét.

Mihelyt Potya-Efendi megragadhatta a karját, belecsipeszkedett s kiáltani kezdett:

— Efendi-k, efendi-k, jó emberek, Allah örizze meg szemeitek világát, hogy lathassatok ki közeledik hozzátok! Ime ki lopta el a kincsemet! A kávé, melyet az előbb ittam, nem volt potyára, egész életemben potyára ittam s sohasem fulladoztam tőle, ma ittam először saját pénzből s azért fulladoztam!

(Folyt. köv.)

Esküdtbíróóságok előtt tartandó meg a főtárgyalás: Felségsértés, a király bántalmazása, hűtlenség, lazaság, a személyes szabadság elleni büntetés, pénzhamisítás, hamis tanulás, hamis vád, gyilkosság, szándékos emberölés, kitétel vagy elhagyás, halált okozó súlyos testi sértés, közegészség elleni büntetés, gyermekrablás, személyes szabadság megsértése, rablás, gyűlölet, vizáradás okozása, közveszélyű megrongálás, közveszélyű cselekmény és megvesztegetés miatt. Továbbá ama vádak iránt, melyek nyomtatvány útján elkövetett büntettek és vétségek miatt emeltek. Eme sajtó büntettek és vétségek, valamint az eisó hat pontban foglalt politikai büntetésekre vonatkozólag nem valamennyi esküdtbíróóság, hanem csak a 11 ítéltába székhelyén működő esküdtbíróóság lesz illetékes.

Nem az esküdtbíróóságok, hanem a királyi törvényszékek hatáskörébe utaltatnak mindama büntettek, melyk főntebb elősorolva nincsenek, ugyszintén a nyomtatvány útján magánügyen ellen elkövetett rágalom és becsületsértés vétsége, valamint az esküdtsek által elítélt nyomtatványok újra közlése. Ama vétségek, melyek nincsenek a járásbíróóságokhoz utasítva.

A járásbíróóságok hatásköréhez tartoznak ama vétségek, melyekre csak pénzbüntetés vagy egy évet meg nem haladó fogház van megállapítva, az orgazdaság vétségei, azok a kihágások, melyek nincsenek a közigazgatási hatóságokhoz utasítva.

A közigazgatási hatóságok hatásköréhez tartoznak a hozzájuk különböző törvényekben átutalt büntetendő kihágások, valamint a miniszteri rendeletekben megállapított kihágások, ha nem a járásbíróóságokhoz utasítottak, s végül a törvényhatósági és városi szabályrendeletekben megállapított kihágások.

A ki a büntető bíróság előtt a nyilvánosság kizárásával tartott tárgyalást vagy főtárgyalást nyomtatvány útján, vagy más módon egészen, vagy részben közlése, három hónapig terjedhető fogházzal és 1000 koronaig pénzbírsággal büntetendő.

Az 1848-ki sajtótörvény érvényben maradt rendelkezései a bünvádi perrendtartással együtt Erdélyre, a volt határvidékekre és Fiumera is kiterjesztettek.

Katonai hatóság alatt álló épületben hazakutatást, vagy személymozgást a polgári bíróság csak a katonai parancsnokok értesítésével s az általa kirendelt katonai jelenlétében foganatosíthat.

A vadlott jelenléte nélkül a főlebbviteli főtárgyalást királyi tábla előtt sem lehet megtartani.

Jogtanárok, mint védők, védőüggyvédőkül tekintetnek s ugyanma szabályok alá esnek.

A jogerősen elítéltekről nyilvántartó lajstrom vezettetik, melynek módját az igazságügyi és belügyi miniszterek állapítják meg.

Minden ezzel ellenkező törvények, rendeletek és szabályok halálán kívül helyeztetnek és az igazságügyi és belügyi miniszterek megbízatnak, hogy a bünvádi perrendtartás életbe lépése következtében szükséges rendeleteket és utasításokat kibocsássák.

Ujdonságok.

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár. Nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6—7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva nétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órakor ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreceni kir. járásbíróóság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz **kedden és pénteken** d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden **szerdán**.

Népkönyvtár az Árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11—12 óráig.

Museum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthona” a kereskedelmi akad. palotájában

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:

Hétfőn) 11—12 óráig.

Csütörtökön)

Kedden)

Szerdán) 9—11 óráig.

Pénteken)

Szombaton)

Délután:

Minden hétköznap 2—5 óráig.

Vasárnap délelőtt 9—12 óráig

* A városháza építése — és az iparkamara. Szabó Kálmán városi bizottsági tag, a debreczeni kereskedelmi és iparkamara elnöke és az iparkamarának 14—15 előkelő és tekintélyes tagja tegnap délután egy terjedelmes beadványt nyújtottak be a városi tanácshoz, melyvel megfellebbezik a városi közigyűléshez a tanácsnak a városháza építésére vonatkozólag hozott eddigi határozatait. — A terjedelmes és részletesen megindokolt beadvány különösen a helybeli vállalkozók érdekeit van hivatva megóvni s azt fejtegeti, hogy még azon esetben is, ha a helybeli vállalkozók nagyobb összegért építenek a városházát, mégis azoknak előny adandó minden idegen vállalkozó föött. Azonban a napnál világosabban, kézzelfogható adatokkal bizonyítja be a beadvány azt, hogy a helybeli vállalkozók nem hogy drágábban, de tetemesen olcsóbban építenék fel a városházát, mint Blau Gyula, a kinek a tanács építést kiadta. Bebizonyítja továbbá a beadvány azt is, hogy Blau Gyula építési összege túlhaladja az ezétra törvényesen megszavazott költségvetési összeget, a mi pedig semmisítő okot képez s a tanácsnak eddigi határozatát, ha csak a közgyűlés meg nem erősíti, magától megdőnti. Ezek s még számos itt elő nem sorolt okok alapján a beadványt aláírók, mint a debreczeni kereskedelmi és iparkamara tagjai s annak nevében is, a helybeli vállalkozók érdekeinek megóvása céljából a városháza ügyét a közgyűléshez megfellebbezik.

* Mária Dorottya kir. hercegnő menyaszszony. Már hetek óta el volt terjedve az a hír, hogy Fülöp orleansi herceg egyjegezi József kir. herceg leányát: Mária Dorottya kir. hercegnőt. Az eljegyzés ma történt meg. Alesuthon Erre vonatkozólag a Budapesti, a következőket jelenti: Ma ment vézbe Alesuthon Mária Dorottya kir. hercegnő eljegyzés: Fülöp orleansi herceggel. Az eljegyzés egész csendben és a legszűkebb családi körben történt, az alesuthi kastély nagy ebédlőjében. Az esküvő határidejét még nem tűzték ki. — A kir. hercegnő vőlegénye Orleans Fülöp herceg Szent-Lajos ivadéka és Franciaország egyik legdelibb lovaja, Mária Dorottya hercegnőnek, kinek a szülei háznál egyszerűen Mariskának hívták, első gondozója Kubinyi urnó volt, a kihez rendkívüli módon ragaszkodott. Később, mikor Kubinyinét a ritka műveltségű Holdházy Mária és a jó Holdházy püspök váltotta fel, a kis kir. hercegnő oly kitűnő és oly szorgalmas tanuló volt, hogy mintaképpen állították fivérére elé is. A zenében Kulifay Irma jeles írónőnk Beniczky Irma leánya oktatta és ebben a tantárgyban is eminens volt, de különösen az ecsetet kezeli remekül és vázlatkönyvében a rajzai jóval tulszárnyalják a dilettans munkát. Paratlan gyermek és testvér volt mindég és különösen rajongva szerette öcsését, a szerencsétlen véget ért László kir. herceget.

Az öreg honvédek bucsuja. A honvéd menedékházban nagy szomorúságot keltett az a hír, hogy a népszerű parancsnok: Cserey

Ignác ezred-s lemondott állásáról és visszavonul családjá körébe. Nem akarták eleinte elhinni a lemondás hírét, reménykedtek, hogy kérésükre az ezredes mégis megmarad parancsnokuknak. Hogy mennyire gyászolják a menedékházban Cserey távozását, bizonyítja azok a sorok, melyeket Vasváry Károly György 48-as honvédtiszt, a menedékház tagja a Budapesti Hirlaphoz intézett Vasvári Kovács, mint társainak szószólója, ékes szavakkal bucsuztatja el szeretett parancsnokukat. Azután felsorolja Cserey érdemeit, elmondja, hogy neki köszönhetik a tiszték fizetésük felemelését, ő szerzett meg továbbá a menedékházlakóinak sok mindenféle kényelmet a melyben addig nem volt részük. Halás szívvel emlékezik meg a level Cserey Juliska urhölgyről is, a ki szép koszorúval ékesítette minden elköltözött honvéd koporsóját 111 ilyen koszorúra volt szükség. Szomorú nagy szám!

* Millenniumi népnépelely Debreczenben. A népnépelelyt rendező bizottság ma újabb programmszámokkal áll a közönség elé. Hogy az egyetem, kath. főgimnázium, ág. ev. és izr. iskolák javára rendezendő ünnepélyen minél számban legyenek jelen, a hét folyamán meghívja arra minden közeli falu, község és város lakosságát is. A bizottság iródájában szorgalmasan, buzgó erővel készítik és expedálják a meghívókat. Az ünnepélymüsorának gazdagítása ügyében tett újabb intézkedések is fényes eredményt produkálnak. Lesz zongora, czimbalom hangverseny szám is. A már eddig jelzett »E kényeztetett férj» című vígjátékon kívül színre kerül Gabányi Árpád kedves vígjátéka »Hypnotizmus», a melyben Margit szerepét Somló Schaitl Emma fogja játszani. A Tiszay színtársulatának gyors diadallal haladó tagja előadja meg Rakosi Jenő kitűnő monológját, »Az ejjeli kaland»-ot s jellemzőn bizonyára nagy siker mellett jelenik a Debreczenben is gyorsan megkedvelt »Regement kuplet». Az esteli hangversenyt és színelőadást a tegnap jelzett s most megemített pontokon kívül Herceg Ferencz Három testőr cz. vígjátékanak második felvonása járja be, a melyet a debreczeni lapok munkatársai Otrokosi Vég Vilma és Püspöki Rozsika kisasszonyok közreműködésével a pár nap előtt megtartott ünnepélyen zájossiker mellett adták elő. A színre kerülő vígjátékok, a melyből az összpróbák már szombaton megkezdődnek, Krémer Jónó, a szegedi színtársulat kiűnő rendezője rendezi. Kiváló érdeket kölesönöz a délutáni ünnepélyeknek, hogy Eldorádó főkapuja után egy ennyi a kapu is állítanak fel. Ez a kapu pereczből, sóskifliből, czukrárszüteményekből, füge, narancs, mézeskalács és czukorból fog állani. Az enni való kaput este 6 órakor szétbontják s az edességeket a népnépelelyen megjelent gyermekek között osztják ki. Állítanak még fel virágszínpadot is, a melyen előbb Németh János tenorista, azután Somló Schaitl Emma énekelnek. Somló Schaitl Emma a töle megszokott kedvességgel jellemzően énekl majd el a Jámó, mely a közönség körében oly gyorsan megkedvelt énekdarabba lett. — A Nagyerdő utait zászlók, czimerek fogják díszíteni s a különféle mulatóhelyeken tíz zenekar játszik. Az érdekes és gazdag műsor külön füzetében vasárnap jelenik meg s hogy a közönség minden irányban tájékozhasza magát, még az összes mulatóhelyek et- és arlapját is közölni fogja. A népnépelelyre személyenként husz krajczár, gyermekek és katonák részére örmestertől lefele tíz krajczár lesz a belépő díj.

* Hivatal vizsgálat H-Nánáson. Rásó Gyula Hajduvurmegye kir. tanácsos alispánja holnap reggel H-Nánásra utazik az ottani hivatalok megvizsgálása végett. Az alispán a hivatal vizsgálat megejtése után holnap este visszatér városunkba.

* A katonatisztek diszpolgársága. Az idegen fejedelmek által a hadsereg tagjainak adományozott rendjelek és egyéb kitüntetések elfogadása eddig is a királyi jóváhagyáshoz

volt köv
kitünteté
és mi n
nél is uj
sülünk,
valahol
illető elf
rendő. —
S z o l
405. pon

* A
ügyminis
vénszék
menyein
kir. törv
zett meg
sításul a
hatáskör
tősgtől s
melyek a
vatainak
lően kitű
jessze fe
rint felü
melyeket
tése utá
jogezime
után ny
gyandók.
szerzés
nőkül. E
bejegyzé
gáló ok
debrecze
kezett, h
a kívánt
tásokat

* S
kal czele
uj szérum
dessel fog
vosi körö
ban jelen
vesz ellen
v géig be

* A
parancsn
hívják b
munkálat
kezdődtek
tonak nap
tartoznak
idején ke
szükségs
főlterjeszt
az iránt,
kötelezett
a bevonu
hidaszsa
kerelmet
Csongrád
honvédek
kához ért
közül me
közönség
hogy ezt
nem telje
jobb és h
zei munk
hátra ma

* P
nagy örö
nyos piro
efoglalva
piros czé
tok tudják
néz ki bo
csak nem
czédula t
be köll r
romkodik
amagy is
rödötten
rozzanak,
szót halg
desbe me
csak szál

volt kötve. A nem a legfőbb hadúról eredő kitüntetések elfogadását a közös hadseregnél és mi magától értetődik, később a honvédségnél is újból megfogják szigorítani. Mint értesülünk, ha a hadsereg valamely tagját ezután valahol diszpolgárrá választják, mielőtt ezt az illető elfogadná, a királyi jóváhagyás kikérendő. — E rendeletet az újonnan megjelenő **Szolgalati Szabályzat** II. 405. pontjában szintén beírják.

* **A holtkéz szerzeményei.** A igazságügyminiszter fölhívást intézett valamennyi törvényszék elnökéhez a holtkéz ingatlan szerzeményeinek összeírása tárgyában. A debreczeni kir. törvényszék elnökéhez a napokban érkezett meg a miniszter felhívása. A felhívás utasítást adja a törvényszék elnökének, hogy a hatásköre alá eső valamennyi telekkönyvi hatóságtól szerezze be azokat az adatokat, amelyek a fölhíváshoz mellékelni kimutatás rovatainak a kitöltéséhez szükségesek és a kellően kitöltött kimutatást haladéktalanul terjessze fel a miniszteriumhoz. Az utasítás szerint felütemendők mindazok az ingatlanok, amelyek a holtkéz a telekkönyvek megkészítése után szerzett. Kitüntetendő e szerzés jogcíme (vétel, ajándék, örökség stb.) A csere útján nyert ingatlanok a kimutatásból elhagyandók. Kitüntetendő továbbá az is, hogy a szerzés kir. jóváhagyással történt-e vagy a nélkül. E tekintetben nem elég a telekkönyvi bejegyzés közlése, a bekebelezés alapjául szolgáló okiratok adatai is felhasználandók. A debreczeni kir. törvényszék elnöke már intézkedett, hogy az egyes telekkönyvi hatóságok a kívánt adatokat összegyűjtsék és a kimutatásokat összeállítsák.

* **Szérum a tüdővész ellen.** Hónapokkal ezelőtt híre ment, hogy a tüdővész ellen új szérumot találtak fel. A hírt nagy kétkedéssel fogadták és megczafolni igyekeztek orvosi körökben. Most azonban határozott alakban jelentik Berlinből, hogy Behring a tüdővész ellen szérumot talált föl és ezt még ez év végéig be is fogja mutatni.

* **Az aratás és a katonák.** A katonai parancsnokságok a tartalékos katonákat most hívják be gyakorlatra. Miután az aratási munkálatok az idén a szokásos időnél később kezdődtek s miután a behívott tartalékos katonák nagyobb részét a földmivelő osztályhoz tartoznak, akik egész évi elemüket aratás idején keresik meg; nem lenne e czélzerű és szükséges a hatóságoknak részéről sürgőföltérjesztést intézni a honvédelmi miniszterhez az iránt, hogy a tartalékosokat a bevonulás kötelezettsége alól mentse föl, vagy legalább a bevonulási határidőt néhány héttel későbbre halasztza el? Mas megyéknél még különösebb kérelmet is intéznek a miniszterhez. Így p. o. Csongrádvármegye gazdaközönsége azt kéri a honvédelmi minisztertől, hogy a mezei munkához értő, tényleges szolgálatbeli katonák közül megfelelő munkaerőt bocsásson a gazdaközönség rendelkezésére. Több mint bizonyos, hogy ezt a kérelmet a honvédelmi miniszter nem teljesíti, pedig azok a katonák sokkal jobb és hasznosabb dolgot cselekednek a mezei munkánál, mintha komendószóra előrehátra massiroznak.

* **Piros czédulák.** Nem okoznak valami nagy örömet a rezervistáknak azok a bizonyos piros czédulák, melyekkel most vannak elfoglalva a katonai ügyosztálynál. — Az a piros czédula veszedelmes valami. A kézbesítők tudják, hogy annak a kézbesítéseért nem néz ki borzaváló. Mar hogy is nézne? Azért csak nem fizet az ember, hogy elolvassa a czédula tartalmát, mely szerint 13 napokra be köll rukkolni, hat sóhajt egy kicsit és káromkodik egy nagyot? Az öreg csontok amugy is kifáradnak az aratásban s ilyen tördötten kell ismét glédába állniok, hogy masirozzanak, izzadjanak, naphosszat komandó szót hallgassanak, ami már szinte-szinte feledésbe ment előttük. A piros czédulák pedig csak szállingóznak ide is oda is.

* **A mezei rendőrség fegyverben.** A földmivélesügyi miniszteriumban mint értesülünk — azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a mezei rendőrséget az egész országban forgó pisztolyok helyett a honvédségnél használatban volt Werndl-féle fegyverekkel lassák el s ily módon megvalósítsák a mezei rendőrségi törvénynek azt az intézményét, hogy a mezei rendőrség s közbiztonsági szervezetnek mindenütt megfelelő részévé váljék. A miniszter már le is irt Debreczenhez is, figyelmükbe ajánlván e tervet s tudatván egyszersmind, hogy Werndl-féle fegyverek darabonként 5 forintjával lesznek kaphatók.

Elveszett. Tegnap d. u. a Nagy Hatvan és Piac utca baloldalán Pájer József üzletéig egy szivar doboz, tarca női arcképpel szives meg találó kéréstik azt Mayering Gyula üzletébe, szerkesztőségünkbe beadni.

* **Szülőknek!** Egy nyugdíjazott tanító egy elemi iskolát látogató, jó családból való gyermeket, kit szülei német szóra készülné Szepes-égre hozni a növendékeket, szerény feltételek mellett vallás különbség nélkül egész ellátásban részesítéré. Esetleg zongor. oktatást is adhat. A tisztelt szülők szives megkeresésére bővebb fölvilágosítással szolgálok Teljes tisztelettel **Kéler Lajos.**

Táviratok.

Kossuth Ferencz elutazása.

Budapest, jul. 15. (A »Debr.« ered. táv.) **Kossuth** Ferencz orsz. képviselő, a függetlenségi 48-as párt elnöke ma reggel **Olaszországba** utazott a hosszabb időre. Egyelőre Nápolyba megy öcséje, **Kossuth Lajos** Tódor látogatására.

A kiegyezés.

Budapest, július 16. (A »Debrecezen« ered. táv.) A kereskedelmi és vámszerződés megújítása ügyében folytatandó tárgyalások czéljából ma reggel **Bánffy** báró, **Darányi Lukács**, **Dániel** miniszterek Bécsbe utaztak. Velök mennek **Popovics**, **Lipthai**, **Kilényi** min. tanácsosok, **Biró** és **Ottlik** osztálytanácsosok, **Hutyra** dr. állatorvos-akadémiai tanár. Mint felhivatalosan jelentik a tárgyalások legfőképpen a cukoradó és az állategészségügyi egyezmény körül fognak forogni. A többi kérdések már csaknem mind be vannak fejezve.

A francia köztársasági elnök útja.

Budapest, július 16. (A Debr. ered. táv.) Mint Párisból jelentik táviratilag, **Fauré** elnök ma reggel **Rheimsbe** érkezett az **orléánsi szűz szobrának** leleplezési ünnepélyére. A pályaudvaron nagy tömeg várta, roppant ovációkban részesítették, megjelent a diplomácia számos tagja, köztük néhány nagykövet is és valamennyien szerencsét kívántak megmeneküléséhez. **Fauré**-hoz több külföldi uralkodó üdvözlő táviratot küldött.

Az orléánsi szűz szobrának leleplezése.

Budapest, július 16. (A »Debrecezen« ered. táv.) **Fauré** elnök Rheimsba megérkezése után reggelit adott, a melyen megjelentek a hatóságok és a kíséret tagjai.

A reggeli után az elnök az alprefektúrán fogadta a hatóságokat,

aztán kivonultak a szoborhoz, melynek leleplezésénél **Fauré** szép beszédet mondott melyet a jelen volt óriási tömeg óriási tetsszettel fogadott. — A beszéd után átnyújtotta a szobor alkotójának a becsületrend nagykeresztjét. — A leleplezés után a hatóság bankettet adott.

A szerb király Budapesten.

Budapest, július 16. (A »Debrecezen« ered. táv.) A legújabb hivatalos kommuniké szerint **Sándor** szerb király **Szimit** bécsi szerb nagykövet kíséretében legközelebb Budapestre érkezik a kiállítás meglekintésére.

A kubai lázadás.

Budapest, jul. 16. (A »Debr.« ered. táv.) A kubai lázadók a legújabb hírek szerint elfogtak egy kalózbárkát, melynek legénységét megkötözték. A spanyol hadvezérek és kormányzók meg vannak rémulve s újabb seregeket kérnek Európából.

Felrobantott vonat.

Budapest, jul. 16. (A »Debr.« ered. táv.) **Mathusa** mellett egy vonatot **villamos** ággal felrobantotta k. Hat ember meghalt, sok megsérült, több kocsi tönkrement s az egész vonat igen megsérült.

Az interparlamentáris konferencia.

Budapest, jul. 16. (A »Debr.« ered. táv.) Az interparlamentáris konferencia előkészítő bizottsága a következő kérdéseket terjeszti a plenum elé:

1. Azon államok nemzetközi semlegesítése, melyeknek törvényhozása neutralizálását magamagára kimondotta. — Ezt a tavalyi brüsszli kongresszuson a dán képviselők vetették fel; a határozatot akkor a legközelebbi nagygyűlésre hagyták. — azt tehát most már annál is inkább fel kellett venni a tárgysorozatba, mert a dán küldöttek ismét felvetik ezen Európára nézve rendkívüli fontos kérdést. 2. Határozat a felett hogy lehetnek-e oly államok polgárai az interparlamentáris konferencia tagjai, mely államok nem bírnak rendszerezni parlamenti képviselőkkel? — Ezen kérdést egy orosz publicista pendítette meg, a ki személyesen fog Budapesten megjelenni, hogy az ő és több orosz társának felvételeit kérelmezze. — Mint halljuk, egy pár török tag is jelentkezni óhajt e czélból. — 3. Az interparlamentáris konferencia határozatainak érvényszerzése, illetve az eszméknek törvényhozási úton való megvalósításának módzatai a különféle államok parlamentjeiben.

A kék zsebkendő.

— Paul Mimaude-tól. —

Berthunier asszoynak szokása volt minden két hétben január elejétől május végéig — a börtöt kivéve — **Pierre** Charron-utcai palotájában jourokat adni. Mivel igen gazdag s hozzá még szép is volt, barátai olyan nagy számban keresték fel, hogy e jourok valósággal bálökká alakultak, melyek nemcsak a rögtönzött multságok kedélyességével bírtak, de azon előnnyel is, hogy az ott uralkodó fesztelenség megmentett a mamák zsebeinek a gazdag s fényes bál toillet mellőzése által óriási összegeket, valamint megkímélte a papákat a klakk, frakk és lakk feszélyétől.

Termei, tekintve páratlan vendégszere-

tetét, roppant nagyok s igen szép berendezésűek. Két szalonja egyikét, a társalgót, szőnyegajtó köti össze az ebédlővel, a másikkól hatalmas tükörrüveg ajtó vezet egy igen elegáns boudoirba, mely komolyabb emberek, nem tánczoló vagy fardtak részére van gyönyörűen berendezve.

Mivel én is a komolyabb emberek közé tartozom, hűséges látogatója vagyok a csinos boudoirnak.

Néhány hét előtt találkoztam itt Harmoins asszonnyal, egy nyájas özvegygyel és Martinet urral, ki tagja a tudományos akadémiának. Az ifjuság mulatását figyelemmel kísérve, beszédbe elegyedtünk. Épen a háboru képezte beszéd tárgyunkat, melyről Harmoins asszony és Martinet ur ellenkező véleményben valának. A civilizáció, a haladás és humanitás tekintetéből kárhoztatta Martinet ur a háborut, mert mint mondá minden magasabb ezél nélkül, gyakran azt sem tudni miért töreksenek százezrek egymás megrontására, egymás tönkretűntetésére, Harmoins asszony a háboru mellett foglalt állást, s lelkendezve kiáltá:

— Ha fiam volna, katonát nevelnék belőle, olyant, a minő az a csinos fiu, ott a Szt.-Dryen egyenruhában, — a ki igazi tüzzel tánczol, ha kell, nem kevesebb tüzzel igyekeznek verekedni, ha drága hazánk, Elzász visszahódítására kerülne a sor.

— Köszönöm asszonyom, mondá Grandval államtanácsos, ki hatam mögé kerülve hallotta Harmoins asszony szavait, meghajtván magát, fogadja hálamat fiamról tett hízegő nyilatkozataért.

Ezután bemutatván Harmoins asszony-nak, társaságunkban maradt.

— Ime egy szövetségesem érkezett mondá Harmoins asszony vigan.

— Egy meggyőződés teljes szövetsége Nagysádnak, mert én is úgy vélem, hogy a háboru szükségességünk erejének, valamint a legnemesebb érzelmek felköltése végett. Az nem elegendzik meg bátorságunk kísérleteivel, türelemmel, phisikai és erkölcsi kitartással, hanem alkalmat ad felfedezni saját énkünk lovagias ösztönét, mely nem fejlődik a katonaság körében, rekényes hadgyakorlati incidensek, szerelmi kalandok hatásával.

— Ön beszélte el az 1870-iki idylleket tanácsos ur? — kérdé gnyoson a tanár.

— Igen, tudós uram, az ön elégedetlenségére az idyllekben a sajátaimra ismerék, de őrizkedni fogok Önt vele untatni, mert mindennek daczára tisztelem Önt.

— És ha én kerem Önt annak elbeszélésére? — mondá Harmoins asszony.

— Kedves köteleességem leend. Történetem oly egyszerű és oly rövid, hogy nem kéretem magam annak előadására. Annyi időt veendő igénybe, mint egy négyes s a mi tisztelt Martinet barátunk legalább meg lesz tréfálva.

A mozgó testőrségtől valószínűleg nagyapám iránti kegyeletből ki a csapatnál tábornok volt — megkaptam a kapitányi kinevezést. Nem vehettem ezt másnak, mint udvarias formáságnak, s eszem ágában sem volt mint komoly előléptetést tekinteni, mikor a híres diplomáciai incidensek, melyeket a háboru kikiáltása követett, nyilvánosokká lettek.

Felbe hagytam tanulmányaimat, s állásomat a katonaságnál siettem elfoglalni. Parancsnokságom alá adták a második zászlóalj, három csapatját, mely 140 emberből állott. Katonám honvédek — kik engem György urnak szállítottak, tisztjeim egy hadnagy s egy altiszt környékbeli ifju polgárok valának. Mindnyájan roppant lelkesültünk ügyünkért, de tapasztalatlanságunk hátrányára volt jókaratunknak.

Néhány mezei gyakorlat után Belfortba küldtek bennünket. Ide már akkor érkezünk, mikor a bekerítés teljessé lett, s a bombázás megkezdődött.

A tűz keresztelest Krupp urtól kaptuk, ki ebben igazi mester volt. Ez valóságos bombasó vala, mely egy pillanatra előnté a várost.

Ágyunkat ugyancsak résen kelle tartanunk. A város csakhamar tönkre ment, asszonyok és gyermekek pinczékben kerestek menedéket. A nép csupa elszántság volt, s a hős helytartóság igyekezett egyenruhánknak becsületet szerezni.

Január közepe felé az én csapatomat jeölték ki az egyetlen birtokunkban maradt falut megszállni! Itt egyesültünk, mivel az érdek a határt megvédeni igen fontos volt, megérdemelte, hogy magunkat, ha kell, feláldozzuk.

Mi erősen tartottuk magunkat, s a németeknek nem sikerült bennünket a második hét végéig bekeríteni, ezt is tizenket óráig tartó ádáz harc elézte meg. Szegény csapatomnak fele tönkre ment, hadnagyom s altisztem súlyosan megsebesültek. En egy kardszűrt kaptam balesuklómon s nem akartam a csekélység miatt a harczterét s társaimat elhagyni. Megnedvesítettem zsebkendőmet a folyóban és sebemet úgy, ahogy bekötöttem.

A németek bennünket egy öbölnél kerítették be, s itt a felszerelést egy készen álló hajóba rakták, s minket, mint hadi foglyokat magukkal vittek. En egy első osztályu kajutba kerültem, hol még 3 rangombeli porosz tiszt ült.

Ők köszöntöttek engem, én viszonztam s a gőzös fűtyölve indult számkivetésem felé. Különös, hogy az élet legfontosabb körülményeire gyakran banális és néha nevetséges tények oly lenyegesen befolyvak. Már említettem, hogy szurást kapott balesuklómat zsebkendőmmel kötöttem be, de a felszálláskor észrevétlenül elvesztettem. Észre sem vettem volna, ha a következő kis incidens nem tesz figyelmessé. Egyike utitársaimnak egy hatalmasat tüsszentett, mire a másik azt sem tudva mit tesz, kinyitja az ablakot.

A betóduló januári „kellemes“ metsző levegő vetette velem észre, hogy kötelésem hiányzik, egyszersmind azon gondolatot kelté bennem, miszerint bajosan fogom ily körülmények közt kikerülni, egy esetleges meghülés gyászos következményeit. Már is éreztem, mintha száz meg száz hangya adna rendezvoust egymásnak az agyamban. De mit tehettem a szokásos következmények kikerülésére?

Szólni a tiszteknek nem lehetett, mit gondoltak volna ezek felőlem, valamint a francia tisztokról általában.

Gondolataimba elmerülve áltem, s mind gyakrabban jelentkeztek a szímtomák, — melyeket úgy lehet képzeletem varázsolta elő, — melyek arról győztek meg, hogy egészségem meg van támadva. A betegségtől való felelem azaz önszeretetem nagyobb volt hazafiságomnál.

Szerencsére őreim nem láthattak a lelkembe, de külsőmről leolvashatták a betegség előjeleit. Erélyem segítségül hiva, sikerült méltóságomat megőrizni s csakhamar kikötöttünk a Mulhousi öbölben.

A kikötő telve volt, s a mint hajónk láthatóvá lett, a katonai zenekar rázendítette a porosz himnuszt.

A tiszték kiszálltak, s a két ór a nyitva bagyott ajtóba telepedett, engem ellenőrizni. A mi ezután történt az igazán meghntó volt,

(Vege köv.)

CSARNOK

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Irtá: CSENGEY GÜSZTAV.

Második kötet. 114

Hulló csillag.

(Folytatás.)

Oda vitték a kis Gyulát . . . Az anya forrón, hosszan ölelte őt szívére, azután elbocsátá magától és Farkasra mutatott:

— Nézd fiam, ez lesz a te atyád. Farkas! neveld fel a hazának, oltsd beléje a te magasztos lelked jellemvonásait, tanulja szeretni a hazát úgy, mint te szeretted, tanuljon érte küzdeni, érte élni bajban és örömben, mert élni fog a haza, élni, míg fia élni tudnak és akarnak érte. Tanítsd meg fiamat igazán élni, hogy méltó tagja legyen családnaknak. Ezt kívánom tőled fiamra nézve. A másik lény, kiért élned kell kit boldogítanod kell. Berta, az árva lány, ki nek már most senkije sincs kívüléd, de ha teljesítet kívánságomat, mindene lesz, mert te fogsz lenni az ő szerető szívének egész világa. Berta titkos szerelme, titkos imádsága kísért eddig életutaidon, kíséren ezután ő maga is, mint hű élettársad, feleséged. Keresd föl őt, bár hova hurezolták a latrok. Hü ápolóm, Teréz azt mondá, hogy te tudod, hova vitték s hatalmadban áll őt megmenteni. Ez megnyugtat. Vedd nőül ezt az angyalt és légy boldog vele. Szerelmünket csak akkor mondd el neki, midőn az már nem fog többé fájni egyikőtöknek sem. Aztán emlékezzetek meg a szegény Ildaról, látogassátok meg sírját, ha a bujdosásból haza térhettek, mert bujdosnotok kell, míg a haza viharai lecsendesülnek. Sirom ott legyen a rózsabokrok alatt, ott, hol én téged, mint kis gyermeket ölemben ringattalak, ott, hol leginkább szeretted rólam ábrándozni; oda temess magad a rózsabokrok alá; hadd terjessze sirom fölött minden tavasszal édes illatát, hadd hullassa siromra minden ősszel hervadó leveleit. Oh nekem oly jó lesz ott a rózsabokrok alatt pihenni. És ha ti boldogok lesztek, eljövök hozzátok az égből, szelle, em körül esókolgatja arczókat és úgy örvend boldogságtoknak. Megteszed mindezt értem, én édes szerelmem? Igéred-e, fogadod-e, végrendeletem teljesítését?

— Igérem, fogadom! Rebecg az ifju kinosan zokogva, míg könnyázott arczát ismét a nő pihető keblére temette.

A haldokló nő tovább rebegett.

— Igen, igen, te meg fogod menteni magadat. Utolsó fohászommal kérlek még egyszer, légy erős a nekem tett fogadás teljesítésében és kerüld a veszedelmet, mentsd meg magad a harc viharából . . . élned kell . . . légy atyja gyermekemnek . . . keresd föl elreboh házi tündérünket és adj gyermekemnek anyát! Az egész család elpusztult . . . te támaszd föl újra . . . ha lehet . . . Kálmánt is . . . keresd . . . meneküljetek . . . Ah . . . az angyalok hívnak . . . Mennybeli ur . . . gondviselő Isten . . . meg vagy-e velem elégedve?

Most újra összeolvadtak az ajkak. Nem sokáig tartott az örök bucsu esókja . . . A megtört virág visszahullt vankosai közé . . . Egy elröppenő sóhaj felvitte az égbe a legszebb földi szerelmet.

Az égen akkor hunyt el a hajnal csillag végső derengése . . .

Mártonfy Farkasnak nem volt többé elérhetlen csillaga.

A sirdomb mellett.

Vissza kell térnünk a fogoly Bergmannhoz. A guerillák öt hetekig hurezolták magukkal, míg végre ezek foglyai kiesereltetvén, ő is szabad lett. Megjegyzendő, hogy az alati, míg ő a guerillák fogságában volt, egyszer sem láthatta Farkast. Bizonyos, hogy Farkas nem akart vele találkozni.

Midőn Károly szabadulásának napja felviradt s a reá felügyelő tiszt ezt neki kijelentette, első kérdése ez volt:

— Mehetek bárhova?

— A hova tetszik.

— Tehát kérem, merre van Mártonfalva? Mártonfalva? Hogyan? Károly csak nem akar Mártonfalvára menni?

De igen, még pedig egyenesen Mártonfy-ékhoz.

Az alatt az idő alatt, míg fogsága tartott, nagyon szépen gigondolta ő magának: hogyan fogja Villám romlásán saját szerelmének boldogságát fölépíteni?

(Folyt. köv.)

Az önálló vámterület.

— Schwarz Antal előadói véleménye az 1896. évi kereskedelmi kongresszus napirendjének IV-ik kérdésére nézve.—

(Folytatás.)

A másik tábor ezen argumentációt következőképpen csafolja meg:

A kérdés politikai oldalát a gazdasággal ellentétbe hoznunk nem szabad, legjobb politika lévén az, mely a gazdasági élet követelményeinek tud megfelelni. De nem is látható ellentét politika és nemzetgazdaság között ott, hol nem vámbáboruról van szó Ausztriával szemben, hanem csak oly kereskedelmi szerződésről, mely gazdasági önállóságunk és örendelkezési jogunk megóvása mellett megkíván alkudni Ausztriával oly alapon, mely — mint az igen jól elképzelhető — egyrészt biztosítja életképes iparágaink fejlődését és másrészt östermékeinknek Ausztria piacát, minek ellenében bebocsáthatnak Ausztria azon iparcikkeit, melyek nálunk sikerrel elő nem állíthatók.

És ha tekintetbe vesszük, hogy míg a vámközösség Ausztriával eddig tényleg lehetlenné tette iparunknak nagyobb arányokban való megteremtését, megakadályozta meglevő gyárparunk számottevő részének prosperálását, teljesen elnyomta kézműiparunkat és önsúlyként nehezített kereskedelmünkre is: addig ez a vámközösség nem bírta megakadályozni azt, hogy östermelésünk valóságos crisisbe jutott: lehetetlen, hogy ne csatlakozzunk az önálló vámterület híveibez. (Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Mezőgazdánk figyelmébe. E czim alatt a G a z d a s á g i L a p o k részleteiben ismerteti azon módokat, melyek a gabonaművek okserű értékesítésénél általában szem előtt tartandók.

Az aratás közeledése alkalmából mi is időszerűnek véljük a gazdaközönséget oly közletről érdeklő ezen ismertetésből a következőket átvenni:

A gabonaárakban huzamosabb idő óta tartó pangás, a külföldi, különösen az amerikai termeléssel évek óta folytatott nehéz verseny mellett csak ritkán es rendszerint rövid ideig tartó alkalmak fordulnak elő a gabonaművek előnyös eladására, a gyapju elhelyezése pedig évről-évre nagyobb gondot okoz a gazdának. A tulajdonosnak tehát okvetlen arra kell törekednie, hogy áruját az időnként kínálkozó kedvező időpontokban értékesítse. De hogy ezt elérhesse, ehhez okvetlen szükséges, 1. hogy áruja alkalmas helyen feküdjék; 2. hogy pénzzükség által ne kényszerítessék az előre való eladásra; 3. hogy legyen oly megbízható közvetítője, ki áruinak kelő időben való eladásáról gondoskodik.

E három kelléket egyesítve, magában foglaló tényező hazánkban még manapság is csak egy van: ez pedig egy 30 millió korona teljesen befizetett alaptőkével bíró elsőrendű fővárosi pénzintézetünk, a magyar leszámítóló és pénzváltó bank, mely azokat fővárosi és vidéki közraktarainak, nemkülönben áruosztályának létesítése által már a nyolcvanas évek elején megvalósította. Már az 1881. év őszén megnyitotta a budapest-fővárosi közraktárakat, majd Bácsón a Dráva partján és Fiumében a magyar tengeröbölben létesített és tart fenn nyilvános jellegű raktárvállalatokat, a melyekkel a gazdasági terménytulajdonosoknak lehetővé tette, hogy áruikat alkalmas kereskedelmi pontokon elhelyezhessék.

A bank áruosztálya szemes terményekre, gyapjura és egyéb árukra jutányos előlegeket nyújt s így segít a pénzzükség által okozott előre való eladás kényszerén; végre a bel- és külföldi piacokkal közvetlen összeköttetésben álló és szakszerűen szervezett ezen áruosztály a gazdasági terményeket és árukat, akár a vasuti vagy hajózási állomásokról, akár pedig saját közraktáraiból, kedvező időpontokban bizományban eladja.

Különösen figyelmet érdemel, hogy a magyar leszámítóló és pénzváltó bank termé-

nyeket és árukat nem vásárol saját részére, hanem azoknak csupán bizománybani vételét és eladásával foglalkozik. Ezen körülmény a legnagyobb biztosíték arra nézve, hogy az értékesítésnél a bank érdeke a termény tulajdonos érdekével egészen azonos, tehát a bank oly megbízható közvetítő, ki az említett és egymást kiegészítő három üzletág segítségével a hozzá forduló terménytulajdonosok érdekeit legelőnyösebben képes kiszolgálni.

A közraktárakat, valamint a bank előleg és bizományi üzleteit igénybe vevő termény tulajdonosok közt ma az ország leggazdagabb nagybirtokosai ép úgy szerepelnek, mint a kisebb termelők és a kereskedő-világ. S hogy a bank mindezen üzleti a beljűk helyezett bizalomnak tényleg meg is felelnek, ezt kétségtelenné teszik a három üzletágnak fokozatos fejlődését feltüntető hivatalos számadatok, melyek szerint az 1882-től 1895-ig terjedő idő alatt a raktározás évi forgalma 2.133.134 métermázsáról 7.817.291 métermázsára: — az évenkénti áru és termény előleg forgalom pedig 5.314.391 frtról 42.706.501 forintra emelkedett.

Ezeket a tényeket szélesebb körben tudomására juttatni a hírlap-irodalom feladata s hazafias kötelességet vélünk teljesíteni tisztelt olvasóinkkal szemben, midőn aruk és terményeik előnyös értékesíthetése végett a magyar-leszámítóló és pénzváltó bank fentebb méltatott intézményeire felhívjuk becses figyelmüket azon megjegyzéssel, hogy a termények és árukra igénybe kívánt előlegek, valamint s bank áruosztálya által teljesítenni kívánt mindennemű bizományi vétel vagy eladás kérdésében akár szóval, akár levélben:

» A magyar leszámítóló és pénzváltó bank áruosztályához Budapestre kell fordulni.

A sertésvész. A földművelésügyi miniszter legújabbán következő kurrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz: Ismételve tapasztaltam, hogy a sertésvész fellépése következtében érvényesítendő forgalmi korlátozások tárgyában mult évi október 4-én 72132 sz. a. kiadott rendelet 2. pontját számos törvényhatóságra helytelenül értelmezi és hajlja végre, a mennyiben a sertésvész fellépése alkalmával majd csak az illető község belterületet, majd pedig csak a fertőzött pusztát vagy majort helyezi zár alá és épp úgy jár el a zárfelelősköknél is.

Hasonló helytelen intézkedésnek jövőben kikerülése végett figyelemzetem a törvényhatóságokat, hogy a község belterülete a hozzátartozó összes pusztákkal, majorkokkal s tanyaakkal együtt egy közigazgatási egységet képezvén, sertésvész fellépése alkalmával idézett rendelet értelmében a község egész határára szoros zár alá veendő. Az e tárgyban eddig felmerült esetleges hiányok pótlandók haladéktalanul.

A mennyiben egyes, kiválóan nagy kiterjedésű városi vagy községi határookra való tekintetből adandó alkalommal e rendelkezés hatályának módosítása a helyi viszonyok miatt czélszerűnek és indokoltnak látszik, hajlandó vagyok az ilyen kivételes helyi körülményeket az illető törvényhatóság megokolt előterjesztése alapján figyelembe venni s rendkívüli intézkedések érvényesítését megengedni.

Alagut a Duna alatt. Mint értesülünk, a Duna alatt építendő alagut eszméje a megvalósulás stádiumába jutott Braunecker Lamoral báró és Visnovszky Sándor mérnök még 1893-ban szerezték meg az előmunkálati engedelmét négy alagut építésére a Duna alatt. Ezeket az alagutakat a Boráros-tér, a vámbázkörút, az eskütér és az új országház közelében tervezték az engedményesek s már ugyan azon év márc. 20-án benyújtották közvetlenül az akkori miniszterelnökhöz mind a négy alagutra vonatkozó általános terveket, a melyeket a kereskedelmi minisztrium hidépítési osztálya tárgyalt. Wekerle akkori miniszterelnök és pénzügyminiszter 1893. október hónapjában leiratot küldött az engedményeseknek, a melyben tudokra adja, hogy az új országház közelében tervezett alagutat elvben megvalósíthatónak tartja, ellenben nem adha

engedelmet a vámbáztéri és eskütéri alagutra, miután a törvényhozás ugy határozott, hogy hidat épített e két ponton. A boráros-téri alagut tervet egyelőre függőben hagyta az akkori miniszterelnök.

Már most az engedményesek elkészítettek az új országház közelében építendő alagutnak részletes terveit, a melyeket tegnapelőtt, július 12-én terjesztettek a főváros tanácsa elé; a közigazgatási bejárás mielőbbi eszközölését kervén.

A tervezett alagut mindenemű forgalomra alkalmas. Lesz nyolcz méter széles, kocsiút, kettős gyalogjáró és kettős irányú villamos vasútja. Közvetlenül a Duna alatt mind a főalagut egyesítve van a közös alagutban, a parti részekben azonban eltér a kocsi és gyalogjáró a villamos vasutétól. A kocsi és gyalogjáró a lehetőséghez képest a legrövidebb úton kúf a földszere — a villamos vasuti alagut azonban alkalmazkodik a már meglevő földalatti villamos vasuti hálózathoz. A gyalogjárók számára négy lejáró lesz az igazságügyi miniszteriumi épületnél és a Bomba-téren egy-egy lépcsés lejáró, közvetlenül a két Duna parton pedig egy-egy liftes lejáró. A vasuti alagut indul a Deák-térről a Pálffy tériig és a következő helyen megállani: Erzsébet-tér, Bazilika, Széchenyi tér, Új országház (Liftállomás), Bomba-tér (Liftállomás), Margit-rakpart és mán az utcaszínén: Pálffy-tér.

E szerint a dunai alagut vasuti összeköttetésben lesz az esztergomi, szent-endrei és a tervezett visegrádi vasutal. A vonal hossza 3000 méter. A legnagyobb esés 35‰ (a pozsonyi és lemergi villamos vasuté 52‰). A Duna alatti szakasz főmeretei: 8 méter szélesség és 9.4 m. magasság tojás alakban. A Duna alatti szakasz ugy épül, hogy a Duna fenekén a talajt (és nem a vizet) az építés tartamára megfagyaszlják. Minden két perczben indul mindkét irány felé egy-egy kocsi 40 kilométer sebességgel. A teljes alagut és alaguti vasut parti része 12 hónap alatt épül föl, a víz alatti rész építése másfél évig fog artani.

Budapesti gabonátözsde.

július 15.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B u z a	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 cl g
Bánsági ó	75	—	76	—
» »	77	6.50	6.60	78
» »	79	6.65	6.75	80
Tiszavidéki ó	75	—	76	—
» »	77	6.55	6.65	78
» »	79	6.70	6.80	80
Pestvidéki ó	75	—	76	—
» »	77	6.50	6.60	78
» »	79	6.65	6.75	80
Fehérmezei ó	75	—	76	—
» »	77	6.50	6.60	78
» »	79	6.65	6.75	80
Bácskai ó	75	—	76	—
» »	77	6.60	6.70	78
» »	79	6.75	6.85	80
Észak magy	75	—	76	—
» »	77	—	78	—
» »	79	—	80	—
		Min. hekt.-ben		Ar kilógram.
Rozs elsőrendű uj		70—72	6.10	6.15
» másodrendű »		—	6.—	6.05
Árpa takarmánynak »		60—62	4.40	4.70
» égetni való —		62—64	0.00	0.00
» serfőzdei —		64—66	6.15	6.50
Zab — — — — — uj		39—41	6.15	6.50
Tengeri bánsági — uj		—	3.95	4.05
» más nemű »		—	3.90	3.95
Repcze bánsági		—	0.—	0.—

Kőbányai sertés-piac.

július 14.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként —400 klgon felüli sulyban — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klgm sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 45-46 krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 klg.— sulyban 47—48 krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgmig terjedő sulyban) — 76—47 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként

280 klgon felüli sulyban) 45 krtól 46 krig. Közép páronként 220 — 280 klgig terjedő sulyban) 44 45 krig. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban 43—44 krig Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgon felüli sulyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 200—260 kgr. sulyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (páronként. 220 klgig. terjedő sulyban 44—45 krig. Sertés létszám 1896 évi júli hó 13-ik napján volt készletben 7979 drb. 1896. július hó 14. napján felhajtattott — drb. 1896 július 14. napján elszállított 31 drb. 1896. évi július hó 16-ik napjára maradt 948 Sertés forgalom üzletirányzata anyha.

Sertésvész elleni szer

kapható

GERÉBY FÜLÖP-nél

HOFFMANN és TÁRSA

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben.

levélborítékok

a következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

	1000 pld frt kr.
44 H2. Jó, zöldes levélboríték czégyomással	2.00
44 V2. Jó, szürke	2.20
44 BB. Jó, kékszürke	2.20
144 GFL. Erős, recézett világos zöld levélboríték czégyomással	2.40
144 LGL. Erős, naransárga levélboríték czégyomással	2.40
44 AM. Erős, szürke levélboríték czégyom.	2.40
144 AB. Erős, világos szürke levélboríték czégyomással	2.45
144 JED. Erős, kékes szürke levélboríték czégyomással	2.50
144 OGS. Erős, sárga levélboríték czégyomással	2.50
44 RG. Igen jó világos kék, eres levélboríték czégyomással	2.55
144 GK. Igen jó erős kékes eres levélboríték czégyomással	2.55
44 AF. Finom vil. sárga levélboríték czégyom.	2.60
Jute S. Erős jutte boríték czégyomással	2.65
244 A Cellulose igen erős Cellulor sárga levélboríték czégyomással	2.70
244 CG. Cellulose. Igen erős Cellulos világos hamuszín levélboríték czégyomással	2.70
244 D. Cellulose. Igen erős Cellulos világos zöld levélboríték czégyomással	2.70
144 BB. Legfinomabb fehér levélbor. czégyom.	3.60
46 BB. fehér okmány levélboríték czégyomással	4.50
46 P. Erős barna okmány levélboríték czégyomással	3.00
91 Patent Erős barna nagyobb okmány levélboríték czégyomással	3.20
87 V ₂ Erős szürke okmány levélboríték czégyomással	2.80
91 AV. Nagy Extra vastag patron levélboríték czégyomással	15.00

Egyéb nyomtatványokat is hasonló olcsó árakban készítünk el.

Debreczen sz. kir. város Tanácsától.

6294./1896.

Hirdetés.

A városi körkemenzei egyenes cseretégla ezrenként **14 frtjáv 1.** Egyenes vastégla **17 frt.** Görbe vastégla **11 frt.** Régi simított téglá **17 frt.** Egyenes fedő cserép **15 frt.** Kupás cserép **100 frt.** Görbe vastégla 4 □ méterenként **8 frtjával.** — A régi téglavetőben pedig a cseretégla ezrenként **11 frt 50 kr.**, a vastégla ezrenként **14 frtjával** áruba bocsátatni elhatározatván, erről a város közönsége azzal értesítettik, — hogy a fenti anyagokra utalványok a házi pénztárnál a hivatalos órák alatt válthatók.

Debreczen, 1896. június 29-én.

A városi tanács.

876—1896. v. k. szám.

d 1/1896. felsz. küld.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni ev. ref. egyháznál levő Mária Terézia-féle árvatartó alapítványi segélyre felvett egész árvák (1—12 éves kiskorúak) ruha és lábbeli szükségleteinek biztosítására ezennel pályázat hirdettetik.

Szükséges ez évben 50-től 120-ig terjedőleg minden fiu árvának: egy pár csizma és egy téli öltözet, mely áll nadrág-, mellény-, kabát és egy báránybőrsapkából; minden leányárvának: egy pár csizma és egy téli öltözet, mely áll szoknya, derék és ujjasból.

Az ajánlatok az összes szükségletre, vagy a lábbeli szükségletre terjedőleg külön-külön is beadhatók f. évi július hó 22-ik napjának d. u. 5 órájáig az ev. ref. egyház iktató hivatalában, hol azokról az iktató térítvényt adni köteles.

Csakis zárt ajánlatok fogadtnak el és pedig a kitűzött ideig és akkor, ha azokhoz a bőr- és szövetminta s 25 forint készpénz — mint bálnapénz — mellékeltek.

Az ajánlatok elfogadását illetőleg a szabad elhatározás joga fenntartatván az elfogadottnak kijelentett ajánlat benyújtójává, mint vállalkozóval, a szerződés az egyh. ügyész közbejöttével köttetik meg, a többi ajánlatok és készpénz mellékletei visszaadtnak.

Az összes szükséglet szállítására véghatáridőül f. évi szeptember hó 10-ik napja tüzetik ki.

Kelt a debreczeni ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága által meghatalmazott »felszerelő küldöttség» f. évi július 11-én tartott ülésében.

JENEY MIKLÓS,
á. ü. bizotts. jegyző.

L. NAGY BÁLINT,
küld. elnök.

Pióküzletek:

Ujvidék
Kenyér-utca 8 sz.
Szabadka
Szt.-István-tér 37. sz.
Miskolcz
Kandia-utca 4. sz.

KOHN HERMANN

DEBRECZEN, N.-Hatvan-u. 1442.

Pióküzletek:

Zombor
Trefort-utca 217. sz.
Pécs
Szécsényi-tér.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint egy nagy csődtömeg áruinak a megvásárlása folytán azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy vászoneműek, Canavászok, férfi- és női ruhaszövetek, paplan, függöny és ágyterítők, szőnyegek és valódi szepességi Damast árukat stb. **nagyválasztékban a lehető legolcsóbb árban heti és havi csekély részletekre szolgáltatatom ki.**

Bátorkodom megjegyezni azonban, hogy a czéggemmel történt visszaélések folytán, — amennyiben szilárd alapon álló czégem alatt a n. é. közönséget tévedésbe ejtő ügynökök rossz árukat adtak, — ennélfogva az **üzleten kívüli eladást beszüntettem** és szíves megrendeléseivel kegyeskedjék csakis

üzletembe N.-Hatvan-u. 1442. fáradni.

Végül b. tudomására hozom a n. é. közönségnek, miszerint elvemnek megfelelőleg ezentul is **jó áruk** gyors és pontos kiszolgálás által igyekszem megfelelni a n. é. közönség kívánalmainak.

A n. é. közönség becses megrendeléseit kérve, maradtam

teljes tisztelettel

Kohn Hermann

N.-Hatvan-u. 1442. sz.